

PRIKAZ RELIGIOZNO- -PEDAGOŠKIH I KATEHETSKIH ZBIVANJA (1990.-1998.)

MARKO JERKOVIĆ
Teologija u Đakovu
P. Preradovića 17
31400 Đakovo

Izvorni znanstveni rad
Prilježeno 6. 9. 1998.
UDK 268(497.5)„1990/1998”

Sažetak

Cilj ovog prikaza je iznijeti kronološki slijed pothvata čiji je pokretač Vijeće za katehizaciju BKJ, kasnije HBK, u svezi s uvođenjem vjeronauka u školski sustav Republike Hrvatske, počevši od ugrađivanja religiozne dimenzije u cjelokupni odgoj i obrazovanje do konfesionalnog odnosno katoličkog vjeronauka. Postaje jasnije koliko je Katoličkoj crkvi stalo do tog pitanja i kako je uložila velike snage u taj pothvat, čim su se ostvarile demokratske promjene devedesetih godina. Članak ukazuje na činjenicu da se angažirao velik broj stručnjaka religiozne pedagogije, katehetike i drugih disciplina u interdisciplinarnom usmjerenju, u okviru Vijeća za katehizaciju i kasnije Nacionalnog katehetskog ureda HBK. Posebna je pažnja bila usredotočena na izradu plana i programa za vjeronauk u osnovnoj i srednjoj školi, kasnije i novog plana za osnovnu školu te na školovanje i doškovanje vjeroučitelja kao i na pravi suodnos vjeronauka u školi i župne kateheze. Iskustvo te novi zadaci ukazuju na potrebu reorganizacije rada NKU-a i veće suradnje svih odgovornijih u katehezi.

Ključne riječi: Religiozno-pedagoška i katehetska zbivanja (1990.-1998.)

S demokratskim promjenama u društvu započele su diskusije i napisi u crkvenom i javnom tisku o uvođenju religiozne kulture ili katoličkog vjeronauka u osnovne i srednje škole, kao i o “ulasku” Crkve u društvo uopće. U svezi s time ovdje se iznosi kronologija važnijih događanja.

GODINA 1990.

U Zagrebu je, na Šalati, od 15. do 19. siječnja 1990. održana 18. katehetska zimska škola na temu “Evangelje po Mateju”, koju je organizirala Pastoralna komisija pri Uniji viših redovničkih poglavara (VRPJ, Zagreb).

Prva redovna sjednica Katehetskog vijeća BKJ, koje je imenovano na jesenskom saboru HBK održanom u Đakovu od 2. do 4. listopada 1989. godine (29 članova), održana je 9. ožujka 1990. u Tajništvu

BKJ u Zagrebu. Načinjen je kratak osvrt na djelovanje KV u prošlom petogodišnjem mandatu (1984.-1989.) i naznačeni su glavni zadaci u sljedećem mandatu do 1994. godine. Izabran je tajnik, Stalni odbor KLJŠ, Komisija za katehetski plan i program koja će djelovati u suradnji s Katehetskim institutom KBF-a u Zagrebu.

Prvo službeno pokretanje pitanja prisutnosti religiozne kulture, kršćanski utemeljene, u školskom sustavu dogodilo se u Zagrebu (Odra) na izvanrednoj sjednici 20. travnja 1990. kada je VK BKJ podnijelo javnosti izjavu *Religiozna kultura u školi*¹. O župnoj katehezi i školskom vjeronauku razgovora se već na prvim sjednicama VK

1 Usp. KATEHETSKO VIJEĆE BKJ, *Religiozna kultura u školi*, u: “Kateheza” 12(1990)4, 14-15.

BKJ. U Zagrebu u Odri održana je 21. travnja 1990., uz prvu izvanrednu sjednicu VK BKJ, i prva sjednica Komisije KV BKJ za katehetski plan i program u novom mandatu (1990.-1994.). Raspravljano je o dosadašnjem radu Komisije, o radu Komisije Tajništva BKJ za opći pastoralni plan i program naše Crkve, o izradbi "Rimskog katekizma". Podneseni su i izvještaji o novoj koncepciji školskog sustava u Hrvatskoj i o nastojanjima da se religiozna dimenzija (kultura) ugradi u školski/društveni odgoj i obrazovanje, planiranje rada Komisije KV BKJ za katehetski plan i program u novom mandatu (do 1994.). "Obavijest o radu Komisije KV BKJ za katehetski plan i program" upućena je 23. travnja 1990. Biskupskoj konferenciji.

U dvorani Katehetskog instituta (KI) KBF-a u Zagrebu održana je 1. lipnja 1990. rasprava na temu: "Religiozna kultura u školi i društvenim medijima". Pokušalo se vidjeti što je učinjeno u okviru KV BKJ, KI KBF-a i drugih učilišta, te u tisku, na radiju, na televiziji i drugim razinama u promicanju religiozne kulture.

Katolički biskupi Republike Hrvatske sastali su se 10. srpnja 1990. u Zagrebu na jednodnevno savjetovanje o mogućnostima i zadacima Crkve u novim prilikama koje su nastale demokratiziranjem društvenog života u Hrvatskoj. Razmotrili su crkveni život u novim okolnostima i dogovorili se o glavnim pravcima i mogućnostima crkvenog djelovanja te su o tome dali izjavu za javnost *Škole, RTV, oduzeta dobra, žrtve rata, dogovori s državom*² u kojoj se "biskupi zalažu da se i zakonski omogući održavanje vjeronauka u školama".

Komisija Katehetskog vijeća BKJ i Katehetski institut KBF-a uputili su 20. lipnja 1990. godine *Promemoriju o religioznoj kulturi u školi i društvenim medijima*. U ime komisije i KI KBF-a potpisnici su bili: J. Baričević, A. Hobljaj, A.G. Šabić, M. Mataušić, M. Pranjić, M. Šimunović, T. Trstenjak, V. Badurina, V. Bajsić i J. Mamić. Promemoriju je poslala komisija KV BKJ za katehetski plan i program i KI BKJ Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu. (Sa sadržajem

te promemorije upoznali su vodstvo Katoličke, Pravoslavne i Evangeličke crkve, Islamske zajednice, vrhovništvo Republike Hrvatske, državne i vjerske visokoškolske ustanove različitih vjerskih zajednica.) *Promemorija* je sažetak velikog dijela dosadašnje rasprave i poticajno polazište za daljnje rasprave³, a dobrim dijelom rezultat je interdisciplinarnе i interkonfesionalne rasprave koja je održana 1. lipnja 1990. u Zagrebu.

Posebni doprinos u animiranju crkvene i društvene javnosti i pripremi vjeroučitelja za uvođenje religiozne dimenzije i konfesionalnog vjeronauka kao izbornog predmeta u školski sustav, te kasnije u njegovoj realizaciji u školi, dali su KV BKJ preko Komisije za katehetski plan i program (J. Baričević, predsjednik) te Katehetske ljetne škole pod vodstvom Stalnog odbora KV BKJ za KLJŠ (M. Šimunović, predsjednik). Isto je tako važnu ulogu odigrao i Katehetski institut KBF-a organiziranjem stručnih skupova, zajedno s Komisijom KV BKJ. Jako angažirane bile su stručne ekipe, centri i drugi, kao što su Katehetska radna ekipa "Symbolon" i Katehetski salezijanski centar (KSC) odnosno uredništvo katehetskog časopisa "Kateheza".

U Đakovu je od 27. do 31. kolovoza 1990. održana 18. katehetska ljetna škola na temu *Naša kateheza i aktualne društvene promjene*. Ova KLJŠ značajna je zbog analize nove situacije i traženja perspektive školskog vjeronauka i župne kateheze. Na kraju škole (1. rujna 1990.) održana je Druga izvanredna sjednica Katehetskog vijeća, Vijeća za mlade i laike BKJ, zajedno s ministrom Ministarstva prosvjete, kulture i športa prof. dr. Vlatkom Pavletićem na

2 Usp. TAJNIŠTVO BKJ, *Škole, RTV, oduzeta dobra, žrtve rata, dogovori s državom*, u "Kateheza" 12(1990)4, 29.

3 Usp. KOMISIJA KATEHETSKOG VIJEĆA BKJ I KATEHETSKOG INSTITUTA KBF-a, *Promemorija o religioznoj kulturi u školi i društvenim medijima. Religiozna kultura - sastavni dio vjerskog, kulturnog i nacionalnog identiteta*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 29-32 i "Glas Koncila" br. 13 od 19. 8. 1990.

kojoj je on zamolio vijećnike da dadu konkretne opaske na *Upute o vjeronauku u osnovnim i srednjim školama* koje je Ministarstvo namjeravalo poslati osnovnim i srednjim školama. To je poslužilo za raspravu o uvođenju vjeronauka u školu. Plod diskusije je prijedlog upućen biskupima i Ministarstvu da se konfesionalni katolički vjeronauk kao izborni predmet uvede u sve osnovne i srednje škole Republike Hrvatske. Već 1990./91. školske godine župna kateheza, gdje je to bilo potrebno, mogla se odvijati u školskim prostorijama⁴.

Od 18. do 21. rujna 1990. u Zagrebu, u prostorijama "Školske knjige", održan je interdisciplinarni i interkonfesionalni kolokvij *Religiozna kultura u školi i društvenim medijima*. Ovaj skup izazvao je veliko zanimanje javnosti, o čemu svjedoči odaziv eminentnih vjerskih i drugih stručnjaka svih profila. (Njegovo održavanje je predloženo na prvoj izvanrednoj sjednici KV BKJ 20. travnja 1990. u Odri.) Glavni organizator je bila Komisija KV BKJ za katehetski plan i program i Katehetski institut KBF-a, uz ostale suorganizatore⁵. Sâm kolokvij izazvao je cijeli niz razmišljanja i diskusija o religioznoj kulturi u školi i društvenim medijima, odnosno o vjeronauku kao školskom predmetu⁶. On je označio određenu prekretnicu u objektivnijem razmišljanju u javnosti o konfesionalnom vjeronauku u školi.

Na jesenskom zasjedanju BKJ od 9. do 11. listopada 1990. biskupi su posvetili posebnu pažnju župnoj katehezi, uvođenju školskog vjeronauka, sadržaju i metodi predavanja vjeronauka u školi, osposobljavanju kateheta i vjeroučitelja. Dali su suradnicima potrebne upute.

U svezi s religioznom disciplinom unutar našeg budućeg odgojno-obrazovnog programa, Katehetski salezijanski centar organizira 17. listopada 1990. u Vlačkoj 36 u Zagrebu diskusiju u kojoj su još dublje analizirana neka pitanja: "religijska disciplina" kao zaseban školski predmet; odgoj i obrazovanje učitelja ove discipline, nazivlje ove discipline.

U Katehetskom salezijanskom centru održana je 8. studenog 1990. druga radna sjednica Komisije KV BKJ za katehetski

plan i program, na kojoj su podneseni izvještaji o radu Komisije u njenom novom mandatu, izvještaji o radu pojedinih skupina i definiran daljnji rad.

Društvo sveučilišnih nastavnika i ostalih znanstvenih radnika u Zagrebu i Katehetski salezijanski centar organizirali su 12. studenog 1990. tribinu u KSC-u u Zagrebu "Suvremeno strukturiranje katehetske (vjeronaučne) metodike".

Naredno razdoblje obilježeno je radom svake pojedine skupine Komisije za katehetski plan i program BKJ. U javnom i crkvenom tisku, kao i na radio i TV-postajama prate se seminari, stručni skupovi i razmišljanja o svim religiozno-pedagoškim i katehetskim pitanjima. Tako svoja razmišljanja o religioznoj pedagogiji (školskom vjeronauku) i katehezi (župnoj katehezi) objavljuju katehetičari, pastoralni teolozi i drugi stručnjaci (J. Baričević⁷, A. Hoblaj⁸, J. Baloban, M. Šimunović, J. Jukić, M. Pranjić) u *Glasi Koncila*, *Vjesniku*, *Slobodnoj Dalmaciji*, a sabrana su i u *Katehezi* (4/1990.).

4 M. MIHALJ, *Đakovo - 18. katehetska ljetna škola. Od vjeronauka u školi do demokracije*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 38-41.

5 Usp. S. FINDAK - I. KLARIĆ - D. SKOK, *Znanstveni kolokvij "Religiozna kultura u školi i društvenim medijima"*. *Svi za - ali što i kako?* (Školske novine, br. 30 od 25. 9. 1990.), u: "Kateheza" 12(1990)4, 44-50.

6 Usp. J. BARIČEVIĆ - A. HOBLAJ, *Kolokvij: "Religiozna kultura u školi i društvenim medijima"*, u: "Kateheza" 12(1990), 51-57. Ostali članci poslije održanog *Kolokvija* objavljeni su također u: "Kateheza" 12(1990)4.

7 Usp. J. BARIČEVIĆ, *Obavijest o radu Komisije Katehetskog vijeća BKJ za katehetski plan i program*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 12-14; ISTI, *Jesmo li spremni za susret vjere i škole*, u: "Glas Koncila" br. 34 od 26. 8. 1990., br. 35 od 2. 9. 1990. i br. 36 od 9. 9. 1990., zatim zajedno objavljeno u: "Kateheza" 12(1990)4, 33-38; ISTI, A. HOBLAJ, *Kolokvij: "Religiozna kultura u školi i društvenim medijima"*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 51-56; ISTI, *Komisija Katehetskog vijeća BKJ za katehetski plan i program*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 57-58.

8 Usp. *Školsko religiozno obrazovanje nije vjeronauk*, razgovor s dr. A. Hoblajem, emitiran na "Omladinskom radiju 101" 22. 2. 1990., objavljen u: "Glas Koncila" br. 10 od 11. 3. 1990., a zatim u: "Kateheza" 12(1990)4, 5-6; A. HOBLAJ, *Škola i vjeronauk*, u: "Kateheza" 12(1990)4, 17-21.

U pojedinim biskupijama započinje niz seminara za laike - kandidate za vjeroučiteljsku službu, a u jesen 1991./92. akademske godine i katehetski studij na različitim teološkim učilištima i teološko-katehetskim institutima pri navedenim učilištima sa svojom stalnom katehetskom formacijom časnih sestara vjeroučiteljica nastavljaju i zimске katehetske škole.

Biskup mons. Ćiril Kos, predsjednik KV BKJ, a potom i novi predsjednik mons. dr. Marin Srakić te katehetečari (Baričević, Pranjic, Jerković, A. Hobljaj, M. Šimunović i drugi) sudjeluju u cijelom ovom razdoblju (1990.-1998.) na različitim europskim katehetskim susretima kao što su npr.: Susreti europskih biskupa predsjednika VK, tajnika VK i ravnatelja nacionalnih katehetskih ureda (1989., 1992., 1995.), na susretima Europske katehetske ekipe, Europskom katehetskom kongresu i dr.

GODINA 1991.

19. katehetska zimska škola održana je u Zagrebu od 14. do 18. siječnja 1991. na temu "Evangelje po Marku".

Katehetski salezijanski centar u Zagrebu izdaje 21. siječnja 1991. *Religijsko-pedagoško-katehetski leksikon* (prijevod dr. Rudi Paloš). To je izvorno izdanje Fakulteta odgojnih znanosti Papinskog sveučilišta u Rimu, dopunjeno sa 70-tak novih jedinica specifičnih za našu situaciju. Ovaj leksikon trebao je, prema želji priređivača, biti "pouzdan vodič u razmišljanju nad religijsko-pedagoško katehetskom problematikom kao nezaobilaznim faktorom cjelovitog ljudskog odgoja i obrazovanja" (iz Predgovora).

Na redovnoj sjednici KV BKJ (druga), održanoj u Zagrebu 25. veljače 1991., analizirao se rad Komisije KV BKJ za katehetski plan i program (nacrti plana i programa za 5 razreda osnovne škole), doneseno je "Mišljenje KV BKJ o odgovoru na dopis Ministarstva prosvjete i kulture Republike Hrvatske" (o katoličkom vjerskom odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi), koje je potom Tajništvo BKJ dostavilo Ministarstvu prosvjete i kulture RH. Predstavljen je nacrt katehetskog plana i programa

za vjeronauk u srednjim školama, te plan 19. KLJŠ u lipnju u Zagrebu.

Na Europskom simpoziju, što ga je sazvalo Tajništvo Europskih biskupskih konferencija od 13. do 16. travnja 1991. na temu "Katolički vjeronauk u javnim školama europskih zemalja", sudjelovali su dr. Alojzije Hobljaj i mr. Marko Jerković.

Slijede nizovi stručnih seminara za svećenike, redovnike i redovnice te za vjernike laike koji žele postati vjeroučiteljima. Primjer je seminar namijenjen kandidatima za buduće vjeroučitelje (više od 300) što ga je od 12. do 13. travnja 1991. u Đakovu održao dr. Josef E. Korherr, profesor katehetike iz Graza.

Na proljetnom zasjedanju biskupa 11. travnja 1991. u Zadru hrvatski su biskupi odobrili katehetski plan i program za osnovnu i srednju školu na pet godina. Katolički biskupi s područja SR Srbije tražili su da se u osnovnim i srednjim školama uvede katolički vjeronauk, ali su 31. svibnja dobili negativan odgovor. U drugom broju "Kateheze" 1991. godine objavljen je *Vjeronaučni program za srednje škole i ogleadne vjeronaučne nastavne jedinice*⁹. U trećem broju "Kateheze" dalje je razrađivan *Program katoličkog vjerskog odgoja u srednjoj školi*, objavljene su *Tematske cjeline prvog vjeronaučnog udžbenika za srednje škole*, dok je njihov drugi dio objavljen u "Katehezi" 4/1991.¹⁰ Biskupska je konferencija odredila planom i programom koji je donesen u travnju 1991., da službeni vjeronaučni udžbenici za vjeronauk u osnovnoj školi budu oni ekipe "Symbolon" koji su rezultat pokoncilске katehetske obnove u našoj situaciji. Za srednju školu određeni su udžbenici u izdanju Katehetskog salezijanskog centra.

9 Usp. *Vjeronaučni program za srednje škole i ogleadne vjeronaučne nastavne jedinice*, u: "Kateheza" 13(1991)2 - cijeli broj je posvećen samo toj temi. I usp. *Program katoličkog vjerskog odgoja u srednjoj školi i tematske cjeline prvog vjeronaučnog udžbenika za srednje škole*, u: "Kateheza" 13(1991)3.

10 Usp. *Tematske cjeline prvog vjeronaučnog udžbenika za srednje škole (II. dio)*, u: "Kateheza" 13(1991)4.

U Zagrebu, pri bazilici Srca Isusova, održana je 14. svibnja 1991. jednodnevna radna sjednica o usklađenju programa za školovanje i doškolovanje vjeroučitelja za vjeronauk u školi i katehezu u župnoj zajednici među predstavnicima teoloških, katehetskih i sličnih crkvenih učilišta, biskupskih ordinarijata, viših redovničkih poglavara i poglavarica, te vodstva Komisije KV BKJ za katehetski plan i program.

Od 24. do 28. lipnja 1991. održana je 19. katehetska ljetna škola na Šalati u Zagrebu za oko 800 sudionika na temu *Vjerski odgoj u školi i župnoj katehezi s posebnim naglaskom na programima i profilu vjeroučitelja*¹¹ gdje je KV BKJ - Komisija za katehetski plan i program predstavila *Osnovni plan i program: a) za katolički vjerski odgoj i obrazovanje u osnovnoj školi; b) za katolički vjerski odgoj i obrazovanje u srednjoj školi; c) Okvirni nacrt programa župne kateheze*. Ova škola posebno je važna i zbog činjenice da se na njoj okupio i veći broj laika koji su se počeli pripremati za vjeroučitelje na teološkim učilištima i katehetskim institutima.

S početkom 1991./1992. školske godine ulazi se postupno u sve osnovne i srednje škole s katoličkim vjeronaukom kao izbornim predmetom, o čemu svjedoči *Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture Republike Hrvatske* (1991.) sa svim potrebnim *Planovima i programima vjerskog odgoja i obrazovanja*.

GODINA 1992.

KV BKJ je pokrenulo 20. veljače 1992. pitanje priznavanja ranije izdanih svjedodžbi i diploma vjeroučitelja i vjeroučiteljica na KBF-u te drugim teološkim i katehetskim učilištima. Slijedi cijeli niz dopisa o sakupljanju materijala, procesu priznavanja diploma i izrade ekvivalentnih diploma, te proučavanje toga materijala na Katehetskom institutu KBF-a.

Redovna sjednica KV BKJ (treća) održana je 16. ožujka 1992. u Zagrebu. Podniet je izvještaj o katehetskim događanjima 1991. godine. Istaknuta je potreba osnivanja Hrvatskog nacionalnog kate-

hetskog ureda. Izabrana je komisija za hitnu izradu statuta HNKU (Pranjić, Šimunović, Pavlović, Jerković). Predložena su Biskupskoj konferenciji tri povjerenika za pregovore s Ministarstvom: Hobljaj - predškolski odgoj, Baričević - osnovna škola i Pranjić - srednja škola. Razmatrana su iskustva i planovi vjeronauka u školi i župne kateheze za različite uzraste, formacija vjeroučitelja, organiziranje KLJŠ i izdavanje vjeronaučnih udžbenika za srednju školu. Predloženi su i nacrti statuta NKU-a HBK.

Predstavnici Komisije KV BKJ za katehetski plan i program predlažu razgovor s biskupima na proljetnom zasjedanju sabora o "Najaktualnijim pitanjima vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi" (prijedlog 14.4. 1992.), a 24. travnja 1992. dostavljaju BK hrvatskog jezičnog područja "Obavijest o rezultatima rada Komisije i prijedlog o odobrenju programa vjerskog odgoja predškolske djece". Biskupi prihvaćaju (1. 6. 1992.) da Baričević, Pranjić i Hobljaj na zasjedanju izvijeste o vjeronauku. Bilo je to 10. lipnja 1992.

Na 25. katehetskom danu organiziranom u Madridu od 22. do 24. travnja 1992. na temu "Svećenik i kateheza" sudjelovao je tajnik VK mr. Marko Jerković.

J. Baričević je 26. svibnja 1992. napisao podsjetnik o aktualnim pitanjima vjerskog odgoja i obrazovanja u školi za razgovor s dr. Nedjeljkom Mihanovićem, zamjenikom ministra prosvjete, kulture i športa RH. *Katolische Aktion der Erzdiozese Wien* organizirala je od 26. do 28. lipnja 1992. u Gyoru u Mađarskoj Simpozij o školskom vjeronauku za predstavnike iz istočnoeuropskih zemalja. Iz Hrvatske su sudjelovali: Jerković, Pranjić, Filipović, Hobljaj, Čubelić.

J. Baričević 7. lipnja 1992. u pismenoj formidostavlja HBK "Prijedlog o izradbi dokumenta o pravnom reguliranju statusa vjeronauka i vjeroučitelja u hrvatskom školskom sustavu".

11 Usp. Zbornik radova 19. KLJŠ: *Vjerski odgoj u školi i župnoj katehezi s posebnim naglaskom na programima i profilu vjeroučitelja*, u: "Kateheza" 15(1993)1.

Radna grupa za religiozni/vjerski odgoj predškolske dobi Komisije Katehetskog vijeća HBK, koju vodi dr. Alojzije Hobljaj, organizirala je niz seminara na gradskim i regionalnim razinama za djelatnike dječjih vrtića u vidu promicanja *Programa vjerskog odgoja predškolske djece u izvanobiteljskim uvjetima* (Odobrenje *Programa* sa strane HBK 10. 6. 1992. i odobrenje sa strane Ministarstva prosvjete RH 19. 10. 1992.)¹². Ministarstvo prosvjete, kulture i športa odobrilo je 19. studenog 1992. *Program vjerskog odgoja i obrazovanja u izvanobiteljskim ustanovama*. A. Hobljaj obilazi različite biskupije i održava seminare o predškolskom vjerskom odgoju.

Ministarstvo prosvjete, kulture i športa dostavlja 7. srpnja 1992. značajni dopis "Upute o nastavi školskog vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 1992./93.

Na sjednici biskupa (Kos, Božanić, Culej) i članova Komisija za planove i programe školskog vjeronauka (Baričević, Pranjić, Hobljaj, Jerković, Milovan) održanoj u Zagrebu 8. srpnja 1992. analizira se aktualna katehetska situacija.

U Tajništvu BKH održana je 23. rujna 1992. rasprava o "Nastavnom programu za školovanje vjeroučitelja" koju je vodio biskup J. Božanića (prisutni: Baričević, Šimunović, Škarica, Prenda, Milovan, p. Roko, Aračić, Jerković, Stošić).

Na Internacionalnom kongresu i izložbi o katehezi 1992. u Sevilji, koja se održavala od 21. do 27. rujna 1992., naše sudjelovanje trebala je organizirati Komisija na čelu sa dr. Tončijem Trstenjakom (Snoj, Baričević, Pranjić, Depolo).

Europeisches Forum organizira Tagung in Graz od 22. do 25. listopada 1992. na temu "Religionsunterricht an weiterführenden Schulen als Dienst der Kirche für ein geeintes Europa". Predaje Aračić, a sudjeluju i Jerković i Jarm.

Druga redovna sjednica KV HBK (četvrta) održana je 18. studenog 1992. u Zagrebu. Na njoj se raspravljalo o promociji "Katekizma Katoličke crkve" održanoj u Rimu od 7. do 9. prosinca 1992. (predstavnik mons. dr. Marin Srakić, po-

moćni biskup). Razgovaralo se o nostrifikaciji diploma sestara katehista i o ekvivalenciji njihove katehetske spreme. Predstavljena su iskustva biskupijskih katehetskih ureda ili povjerenstava za katehizaciju u protekloj 1991./92. školskoj godini (vjeronauk u predškolskim ustanovama, osnovnoškolski, srednjoškolski), a razgovaralo se o redovnoj i trajnoj formaciji vjeroučitelja (četverogodišnji studij).

Europski forum je od 22. do 25. listopada 1992. u Grazu organizirao simpozij "Vjeronauk u srednjim školama". Hrvatsku je predstavljao dr. Marko Pranjić.

Izdani su vjeronaučni udžbenici: Marko Pranjić, *Jeka duše. Vjeronaučni udžbenik za prvo godišće srednjih škola*, KSC, Zagreb 1992.¹³ i Marko Pranjić - Anto Stojić, *Zov slobode. Vjeronaučni udžbenik za drugo godišće srednjih škola*, KSC, Zagreb 1992.

Katekizam Katoličke crkve predstavljen je javnosti 7. prosinca 1992. u Vatikanu¹⁴.

GODINA 1993.

U Zagrebu je od 11. do 15. siječnja 1993. održana 20. katehetska zimska škola na temu "Lukino evanđelje i naša kateheza. Odgojno-katehetsko-liturgijski pristup".

Redovna sjednica KV HBK (peta) održana je u Zagrebu 23. ožujka 1993. Na njoj se raspravljalo o sljedećim temama: analiza ustrojstva i rada biskupijskih katehetskih ureda ili povjerenstava za katehizaciju; organizacija KLJŠ '93. i stručnih katehetskih seminara; rasprava o položaju školskog vjeronauka i o koracima koje KV u tom smislu mora poduzeti.

Susret Kongregacije za kler s predsjednicima katehetskih vijeća nacionalnih BK

12 Usp. A. HOBLAJ, *Religiozni/vjerski odgoj predškolske djece u izvanobiteljskim uvjetima. Prigodom službenog odobrenja Programa*, u: "Kateheza" 15(1993)2, 138-151.

13 Usp. M. PRANJIC, *Jeka duše. Vjeronaučni udžbenik za prvo godišće srednjih škola*, KSC, Zagreb 1992, str. 240.

14 Usp. R. PALOŠ, "Katekizam Katoličke crkve". U očekivanju hrvatskog prijevoda, u: "Kateheza" 15(1993)4, 247-263. Usp. i članke o KKC u: "Kateheza" 14(1992)4, 41-62.

održan je u Auli del Sinodo u Vatikanu od 27. do 29. travnja 1993. o KKC, a na njemu je sudjelovao mons. dr. Marin Srakić, predsjednik VNVK HBK. Na Europskom katehetskom kongresu održanom od 13. do 16. svibnja 1993. u Freisingu kod Münchena, posvećenom suvremenoj katehetskoj problematici, osobito katehezi odraslih, sudjelovali su Šimunović, Hobljaj i Jerković.

Prvo zasjedanje HBK održano je 8. lipnja 1993. nakon što je Sveta Stolica odobrila Statut. Dugogodišnji predsjednik KV BKJ mons. dr. Ćiril Kos zahvalio se na toj službi, osnovano je novo Vijeće za nauk vjere i katehizaciju (VNVK) i imenovan predsjednik mons. dr. Marin Srakić, pomoćni đakovački i srijemski biskup. Članovi novog VNVK (14) imenovani su na jesenskom zasjedanju HBK održanom od 13. do 15. listopada 1993. u Splitu.

Posljednja, 20. katehetska ljetna škola na temu *Župna kateheza i vjerski odgoj u školi. Analiza dvogodišnjeg iskustva i perspektive* održana je na Otvorenom sveučilištu, na Aveniji Vukovar u Zagrebu od 23. do 26. kolovoza 1993. Biskup Marin na jesenskom zasjedanju HBK u Splitu (13. do 15. listopada 1993.) podnosi biskupima izvještaj o "Župnoj katehezi i vjerskom odgoju u školi". Osim predsjednika VK BK mons. Ćirila Kosa i predsjednik Stalnog odbora VK BK za KLJŠ dr. M. Šimunović (na toj službi od 1974.) zahvalio se na toj službi, smatrajući da je potrebno da vodstvo preuzmu nove i mlađe katehetske snage, tim više što nove prilike traže i novu koncepciju katehetskog doškoloovanja. Šteta je što kasnije više nije bilo ljetnih škola u najavljenom obnovljenom obliku, jer su za njima vjeroučitelji osjećali potrebu.

Na jesenskom Saboru Hrvatske biskupske konferencije (HBK), održanom u Splitu od 13. do 15. listopada 1993., utemeljen je *Nacionalni katehetski ured HBK*. Dr. Z. Kurečić predložen je za ravnatelja NKU-a. Na tom zasjedanju biskupi su odlučili sastaviti komisiju ocjenitelja za izdavanje određenih knjiga.

Prva redovna sjednica novog VNVK HBK održana je 15. studenog 1993. u Zagrebu, a na njoj je za tajnika izabran mr.

M. Jerković. Sadržaj rada same sjednice bio je sljedeći: razmatranje katehetske problematike obrađene na jesenskom zasjedanju HBK u Splitu (prijevod KKC, nostrifikacija - ekvivalencija svjedodžaba i diploma, "Katehetski instituti" pri teološkim učilištima, vjeronaučni udžbenici); utvrđivanje djelokruga i metoda rada VNVK i Hrvatskog nacionalnog katehetskog ureda, za koje je izabrana statutarna komisija (Baričević, Jerković, Kurečić);

Izlazi novi priručnik za srednju školu: Marko Pranjić, *Na izvorima. Vjeronaučni udžbenik za treće godišće srednjih škola*, KSC, Zagreb 1993.

Katehetski institut KBF-a Sveučilišta u Zagrebu 23. prosinca 1993. završio je svoj posao i podnio izvješće o dovršenom radu Komisije KI za postupak priznavanja ekvivalencije sestrama vjeroučiteljicama (srednja, viša i visoka stručna sprema iz religiozne pedagogije/katehetike).

GODINA 1994.

21. katehetska zimska škola na temu "Ivanovo Evanđelje i naša kateheza" održana je u Zagrebu, na Šalati od 10. do 14. siječnja 1994.

Na Teološko-pastoralnom tjednu za svećenike u Zagrebu, na Šalati, od 25. do 27. siječnja 1994. obrađena je tema "Katekizam Katoličke crkve", gdje su s izlaganjem sudjelovali predsjednik VNVK mons.dr. M. Srakić te članovi dr. A. Hobljaj i dr. M. Šimunović.

Druga redovna sjednica VNVK HBK održana je 24. siječnja 1994. u Zagrebu. Donosili su se amandmani i usvojio nacrt Pravilnika VNVK HBK (nacrt izradili Srakić, Kurečić, Jerković). Predloženi su voditelji komisija i radnih skupina HNKU. Predložena je izrada nacrta Ugovora između Hrvatske države i HBK o pitanjima vjerskog odgoja i obrazovanja, te nacrt Pravilnika VNVK, koje će do sljedeće sjednice trebati izraditi Komisija: Srakić, Baričević, Jerković, Kurečić.

Predsjednik VNVK HBK biskup Srakić je 15. veljače 1994. izvijestio Stalno vijeće HBK o nekim bitnim katehetskim pitanjima: ekvivalenciji, pravilniku Vijeća, na-

doknadi za troškove, HNKU, tekstu za dogovor s državom u vezi s vjeronaukom, izradi katekizama.

Na trećoj redovnoj sjednici VNVK HBK održanoj 28. veljače 1994. doneseni su amandmani na nacrt *Pravilnika Nacionalnog katehetskog ureda* i amandmani na nacrt parcijalnog sporazuma između Svete stolice i Republike Hrvatske. Nacrt *Pravilnika* zamjenjuje zapisnik treće sjednice. *Pravilnik Nacionalnog katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije* izrađen je 8. travnja 1994. i potvrđen na proljetnom zasjedanju HBK, a isto tako i *Pravilnik Vijeća za nauk vjere i katehizaciju HBK*.

Katolički bogoslovni fakultet - dr. Juraj Kolarić podnio je 22. kolovoza 1994. izvješće o daljnjem postupku priznavanja odgovarajuće stručne spremlje iz religiozne pedagogije/katehetike od siječnja do kolovoza 1994., a predsjednik biskup Marin je to dostavio Ministarstvu kulture i prosvjete (24.8.1994.), na što je Ministarstvo odgovorilo priznanjem te spremlje (31.8.1994.).

9. rujna 1994. izašlo je hrvatsko izdanje *Katekizma Katoličke crkve*, što ga biskup mons. Srakić dijeli po biskupijama.

Četvrta redovna sjednica VNVK HBK održana je 14. studenog 1994. u Zagrebu. Na njoj su obrađene sljedeće teme: analiza stanja u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom vjeronauku, te župnoj katehezi. Raspravljalo se o alternativnom predmetu srednjoškolskom vjeronauku (etici), o provjeri plana i programa školskog vjeronauka te vjeronaučnih udžbenika propisanih za osnovne i srednje škole u prijelaznom razdoblju (1991./92.-96./97.). Najavljen je znanstveni kolokvij "Religijska kultura i školski vjeronauk u školi", koji se 14. i 15. lipnja 1994. trebao održati u Zagrebu pod vodstvom Katehetskog instituta KBF-a. Kolokvij je trebao doprinijeti provjeri plana i programa školskog vjeronauka, ali ga prema izjavama nije bilo moguće organizirati zbog preustrojstva Katehetskog instituta.

Biskup Srakić je predao vijećnicima na razmatranje prijedlog "Sporazuma između Svete Stolice i Republike Hrvatske o odgoju i kulturnoj djelatnosti". Predloženo je da

Tajništvo HBK na temelju predloška NKU-a izda dekrete višim savjetnicima za vjeronauk u školi koji su na plenarnom zasjedanju Sabora HBK imenovani na tu službu (Hoblaj, Baričević, Pranjić, Depolo, Šimunović).

Radna grupa za vjerski odgoj predškolske dobi Komisije VNVK, pod vodstvom dr. Alojzija Hoblaja, izradila je *Program vjerskog odgoja predškolske djece u izvanobiteljskim uvjetima*, koji je "Glas Koncila" izdao 1994. godine. A KSC izdaje novi katekizam: Marko Pranjić - Anto Stojić, *Životu ususret. Vjeronaučni udžbenik za četvrto godišće srednjih škola*, KSC, Zagreb 1994.

GODINA 1995.

22. zimska katehetska škola održana je u Zagrebu na Šalati od 9. do 13. siječnja 1995. godine na temu "Katekizam Katoličke Crkve", a kao predavači sudjelovali su članovi Vijeća i drugi stručnjaci.

U prostorijama NKU u Zagrebu je 17. siječnja 1995. održan sastanak savjetnika (Hoblaj, Baričević, Pranjić, Depolo) s predstojnikom NKU dr. Zvonimirom Kurečićem na kojem se raspravljalo o osnovnim vjeronaučnim i katehetskim pitanjima.

Prva redovna sjednica (peta) VNVK HBK održana je 23. siječnja 1995. u Zagrebu. Na njoj je dr. Z. Kurečić podnio izvještaj o radu NKU, njegovih komisija, radnih skupina te o sjednici viših savjetnika (17. siječnja 1995.). Raspravljalo se o prijedlozima metodologije rada kojom će se provjeravati i prerađivati postojeći, te izrađivati novi vjeronaučni planovi i programi, udžbenici i katekizmi (predškolski, osnovnoškolski, srednjoškolski, za osobe s teškoćama u razvoju te župnu katehezu). Razmatrano je i raspisivanje natječaja za novi plan i program školskog vjeronauka, te plan i program župne kateheze (za osnovnu i srednju školu). Vijeće je odlučilo da ga raspiše NKU, odmah po sjednici VNVK, i da rok natječaja bude tri mjeseca (do 30. travnja 1995.). Dotaknuta su i razna druga pitanja: sporazum, etika, odnos prema sektama ("slobodnim crkvama"), stručna mišljenja o religioznim knjigama i časopisi-

ma, upute za stručnu i duhovnu formaciju vjeroučitelja na nacionalnoj, biskupijskoj i župnim razinama (primjer đakovačke biskupije), pitanje vjeronauka u Waldorfskoj školi.

Vijećnici su odlučili upoznati biskupe s radom i planovima VNVK i NKU-a, bitnim za ispunjenje evangelizacijske zadaće Crkve. U tom smislu predlažu Stalnom vijeću HBK da na proljetnom saboru jedno dopodne bude posvećeno školskom vjeronauku i župnoj katehezi. Svoje izvještaje podnijet će Z. Kurečić, viši savjetnici za školski vjeronauk (Hoblaj, Baričević, Pranjic, Depolo) i viši savjetnik za župnu katehezu (M. Šimunović).

U maloj dvorani Ministarstva prosvjete i športa održan je 10. veljače 1995. radni sastanak o koncepciji novog nastavnog predmeta (etici).

Predsjednik VNVK HBK mons. dr. Marin Srakić predložio je 1. ožujka 1995. reorganizaciju VNVK, jer se samom "nauku vjere" posvećuje malo prostora i vremena. Na proljetnom zasjedanju sabora HBK podnosi se iscrpan izvještaj o "Vjeronauku u školi: iskustvima, plodovima i perspektivama" (15. ožujka 1995.)

S početkom 1995./96. školske godine (odluka 3. srpnja 1995.) u srednje je škole uvedena nastava etike alternativno vjeronauku. Godine 1996./97. ako nema vjeronauka treba uvesti etiku (odluka Uprava za programiranje, udžbenike i razvoj Ministarstva prosvjete i športa, od 9. rujna 1996.).

U NKU održan je 9. listopada 1995. sastanak članova NKU (Srakić, Kurečić, Baričević, Pranjic, Šimunović, Jerković) i predstavnika BKU (Peranić, Čubelić) o aktualnim katehetskim pitanjima, a potom sastanak u Ministarstvu prosvjete i športa (Šimleša, Stjepan Lice, Nikola Radačić), na kojem se raspravljalo: analiza situacije nakon odluke o uvođenju etike, trajanje mandata, produženje prijelaznog razdoblja, dokument o završenom studiju za svećenike, 2 sata školskog vjeronauka tjedno, zaposlenje župnika i kapelana, primjedbe na ugovor, stručno-pedagoški nadzornici za vjeronauk, vijeće za katehizaciju. Posebno se raspravljalo i o pitanju satnice vjeronauka u školi.

Od početka je postojala mogućnost za dva sata vjeronauka tjedno. Neki su bili mišljenja da bi, zbog pomanjkanja vjeroučitelja, prostora u školi ili neprikladne satnice, a možda i zbog manjeg opterećenja vjeroučenika, bilo uputnije održavati jedan sat u školi, a drugi u župi. Ovaj prijedlog ide osobito u prilog boljem uvođenju djece u vjeru i život župske zajednice. Za to se osobito zalagao M. Šimunović, što je u Riječko-senjskoj nadbiskupiji i nekim drugim biskupijama dijelom i ostvarivano. Nastali su problemi kada se taj vjeronauk negdje izvodio kao župna kateheza, a drugdje kao drugi školski sat vjeronauka. Postavilo se i pitanje kako se taj drugi sat uopće održava. Bez obzira na stanovite pozitivne strane ovog modela, u kasnijim diskusijama postaje jasnije da će oba sata - zbog izvođenja cjelovitog plana i programa, zaposlenja vjeroučitelja i dr. - ipak trebati biti u školi, osim u izvanrednim okolnostima. Dakako da će se pitanje jednog ili dva sata zbog više razloga i dalje postavljati, dok se bolje ne riješi model župne kateheze koja je u mnogim sredinama praktički prestala. Potom je sve to upućeno zasjedanju HBK (10. listopada 1995.). Na jesenskom zasjedanju HBK 10. listopada 1995. imenovano je novo Vijeće za katehizaciju HBK (17 članova), čiji je predsjednik mons. dr. Marin Srakić.

U Ministarstvu prosvjete i športa održan je 12. listopada 1995. u Zagrebu susret ministrice Ljilje Vokić i Stjepana Licea s mons. dr. Marinom Srakićem i dr. Zvonkom Kurečićem o bitnim katehetskim pitanjima.

U "Glasu Koncila" 26. studenog 1995. NKU HBK objavljuje "Poziv na doradu postojećih i izradu novih planova i programa za školski vjeronauk i župnu katehezu", a odluka je donesena 15. studenog 1995.

GODINA 1996.

Od 8. do 12. siječnja 1996. održava se u Zagrebu 23. katehetska zimska škola, na temu: "Djela apostolska".

Prva redovna sjednice Vijeća za katehizaciju Hrvatske biskupske konferencije (VK HBK) održana je u Zagrebu 13. studenog 1995. Mons. dr. Marin Srakić, pred-

sjednik VK HBK, objasnio je uzroke i proces razdvajanja VK i VNV HBK. Članovi VK (14) u novom sastavu imenovani su na jesenskom zasjedanju HBK (10. listopada 1995.). Za tajnika je izabran M. Jerković. Prerađen je postojeći *Pravilnik Vijeća za nauk vjere i katehizaciju HBK* u *Pravilnik Vijeća za katehizaciju HBK*. 1995./96. školske godine istječe petogodišnje prijelazno razdoblje u kojem smo u osnovnim i srednjim školama radili prema planovima i programima katoličkog vjeronauka odobrenim 1991. od strane HBK i Ministarstva prosvjete i športa RH. U tom smislu, sukladno s čl. 11. točka 2 *Pravilnika NKU NKU*, treba pozvati pojedince i skupine da do 15. veljače 1996. dostave doručene postojeće ili nove planove i programe za osnovnu školu, srednju školu, za župnu katehezu i za osobe s teškoćama u razvoju.

Predsjednik VK mons. Srakić poslao je prije sjednice svakom vijećniku na doradu dokumente važne za katehizaciju: a) Tekst *Ugovora između Svete Stolice i RH o odgoju i kulturnoj djelatnosti* koji su se na temelju prijedloga VK u ljeto 1995. doručivali u Vatikanu; b) Tekst *Priloga Ugovoru između Svete Stolice i RH o odgoju i kulturnoj djelatnosti*; c) Tekst "*Nihil obstat*" HBK za *udžbenike katoličkog vjeronauka u školama*. Na temelju pismenih prijedloga vijećnika predstavnici Komisije za školski vjeronauk i Komisije za župnu katehezu NKU HBK zajedno s predsjednikom i tajnikom KV to su trebali doraditi do 4. prosinca 1996. Predsjednik VK HBK upoznaje 18. ožujka 1996. predstojnika NKU-a s odlukama HBK o pitanjima vjeronauka i kateheze donesenim na proljetnom zasjedanju HBK.

U Rimu se od 15. do 18. travnja 1996. održavao VII. europski susret biskupa i nacionalni voditelja župne kateheze i školskog vjeronauka na temu "Formacija odgojitelja vjere u kontekstu župne kateheze i školskog vjeronauka" na kojem su kao predstavnici naše Crkve sudjelovali mons. dr. Marin Srakić, dr. Zvonimir Kurečić i mr. Marko Jerković. U radu VII. simpozija europskog foruma za školski vjeronauk u Brixen/Bressanone (Italija), koji se održavao od 9. do

13. travnja 1996. na temu "Identitet i dijalog - temeljne pretpostavke za religijski odgoj u školama", sudjelovala je kao naš predstavnik mr. Ana s. Thea Filipović.

Ministrica prosvjete i športa prof. Ljilja Vokić 28. svibnja 1996. odlučuje da se prijelazno razdoblje za uvođenje vjeronauka kao izbornog predmeta u osnovne i srednje škole u RH produljuje na još dvije školske godine (1996./97. i 1997./98.).

Članovi ocjenjivačke komisije za doradu postojećih i izradu novih planova i programa školskog vjeronauka za osnovnu i srednju školu imenovani su na proljetnom zasjedanju HBK 1996. (Vinko Sanader, Valentina Mandarić, Rudi Paloš, Ante Pavlović, Alojzije Hoblaj, Marko Jerković), a dostavili su svoje ocjene do 30. rujna 1996. Imenovani M. Šimunović nije poslao svoje ocjene, ali je to učinjeno naknadno.

HBK je na plenarnom zasjedanju održanom u Đakovu od 2. do 4. listopada 1996. imenovala novo VK HBK (17+4), čiji mandat traje tri godine (do rujna 1999.). Na istoj sjednici predsjednik VK HBK podnosi izvještaj o radu na planu i programu za vjeronauk u školama (1.10. 1996.). Predsjednik VK HBK upoznaje 8. listopada 1996. predstojnika NKU s nekim odlukama biskupa donesenim na zadnjoj sjednici koje se tiču plana i programa školskog vjeronauka i drugih pitanja.

Na sastanku u NKU 7. prosinca 1996. (Hoblaj, Pavlović, s. V. Mandarić, Jerković i Kurečić) utvrđeno je da predložena Komisija ne želi izrađivati novi plan i program za osnovnu školu na temelju dobro izrađenih prijedloga.

Prva redovna sjednica VK HBK održana je 9. prosinca 1996. u Zagrebu u novom sastavu, imenovanom na jesenskom zasjedanju sabora HBK 1996. Za tajnika je izabran M. Jerković. Z. Kurečić iznio je sažetak prosudbi *Ocjenjivačke komisije* o novim planovima i programima osnovnoškolskog vjeronauka koji su pristigli na prije raspisani natječaj. Sažetak prosudbi *Ocjenjivačke komisije* biskup M. Srakić je predstavio biskupima na zasjedanju u Đakovu (2.-4. listopada 1996.). Biskupi su odlučili da se kao temeljni tekst novog plana i

programa osnovnoškolskog vjeronauka pre-radi, doradi i upotpuni tekst dr. Josipa Baričevića. Zahtijevalo se da J. Baričević zajedno sa svojom ekipom doradi plan i program, te da ujedno izradi i komplementarni plan i program župne kateheze. Zahtijevalo se da se do kraja godine bolje definira služba viših savjetnika. Vijećnici su predložili da se krajem lipnja 1997. organizira susret katehetskih stručnjaka koji bi analizirali aktualnu katehetsku situaciju. Biskup Marin Srakić je sa zaključcima VK odmah upoznao HBK (12.12.1996.). Autori doradene planove i programe trebaju dostaviti NKU do 1. svibnja 1997. "Pravilnik regionalnih katehetskih stručnih skupova Đakovačke i srijemske biskupije" sastavljen je 15. prosinca 1996., ali se na takav način radi od početka uvođenja vjeronauka u škole.

U Zagrebu je 18. prosinca 1996. potpisan "Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture" (Einaudi i Jurić), a dr. Franjo Tuđman, predsjednik RH, proglašava Zakon koji je donio Zastupnički dom Sabora RH na sjednici 24. siječnja 1997. (Stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama", 11. veljače 1997.).

GODINA 1977.

U Zagrebu je od 7. do 10. siječnja 1997. održana 24. katehetska zimska škola na temu: "Prva i Druga poslanica Korinćanima. "Ljubav nikad ne prestaje" (1 Kor 13,8).

Susret predstojnika biskupijskih katehetskih ureda održan je 30. siječnja 1997. na Šalati u Zagrebu. U prvom dijelu susreta bilo je predstavljanje pojedinih iskustava, a u drugom se diskutiralo sa višim savjetnicima NKU o stanju izradbe planova i programa školskog vjeronauka i župne kateheze, o osnivanju Hrvatskog katoličkog katehetskog društva, te o drugim katehetskim pitanjima.

Predsjednik VK mons. Marin Srakić uputio je 8. ožujka 1997. dopis svim biskupima u kojem ih izvješćuje o radu VK odnosno o izradi planova i programa školskog vjeronauka za osnovnu školu, o susre-

tu predstojnika BKU i predstojnika NKU, besplatnim vjeronaučnim udžbenicima, prilogu ugovorima i Hrvatskom katoličkom katehetskom društvu.

Druga redovna sjednica VK HBK održana je u Zagrebu 21. travnja 1997. i na njoj je analiziran i nadopunjen *Provedebeni ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture*, koji je potom dostavljen na razmatranje biskupima kako bi ga, nakon potrebnih pregovora i dorada, mogli potpisati HBK i Ministarstvo prosvjete i športa. Raspravljalo se o definiranju službe viših savjetnika pri NKU i pri Ministarstvu prosvjete i športa RH. Mons. Srakić poziva biskupe i više redovničke poglavare da što veći broj kateheta i drugih stručnjaka angažiraju u formaciji budućih pastoralnih djelatnika i drugih stručnjaka, kao i da što više sposobnih pojedinaca pošalju na postdiplomski studij katehetike, pedagogije, psihologije i drugih srodnih disciplina. Razmatrana je potreba izrade *Pravilnika o polaganju vjeroučiteljskog ispita* u suradnji s Ministarstvom prosvjete i športa.

Predsjednik VK HBK mons. Srakić izvještava 14. lipnja 1997. NKU o odlukama biskupa, s njihovog zasjedanja održanog od 9. do 11. lipnja 1997., koje se tiču plana i programa katoličkog vjeronauka, prenoseći mišljenje biskupa da je potrebno duže vrijeme za njihovu analizu i donošenje konačne odluke.

Stručni katehetski skup je ponovno odgođen. Nemoguće ga je organizirati u lipnju 1997., tim više što netko mora preuzeti svu brigu oko koncepcije i organizacije. Radna skupina "Symbolon" i suradnici pripremaju novi *Plan i program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi* i namjeravaju ga do 1. svibnja 1997. predati NKU-u, a potom i biskupima da daju svoje mišljenje. Potrebno je izraditi i *Pravilnike o djelovanju biskupijskih katehetskih ureda (ureda za katehizaciju i školstvo)*.

Ključna je treća redovna sjednica VK HBK održana 9. rujna 1997. u Zagrebu. Dr. Z. Kurečić, predstojnik, podnio je kratki izvještaj o radu u NKU-a. Dr. Marin Srakić je želio čuti mišljenje vijećnika o djelovanju

NKU-a u prošlom mandatu i o profilu predstojnika u novom mandatu. Pojedini vijećnici ponovno su naglasili da bi novi predstojnik trebao biti stručnjak kateheta i s iskustvom u toj problematici. U tom smislu predlagan je dr. M. Šimunović. Nije se išlo na glasovanje, već je predloženo da mons. Srakić sabere sva mišljenja, i izvan kruga Vijeća, te da svoj prijedlog iznese na zasjedanju HBK.

Mišljenje vijećnika o višim savjetnicima NKU-a u novom trogodišnjem mandatu (Hoblaj, Baričević, Pranjić, Depolo, Šimunović) i predloženi viši savjetnici u novom mandatu: za vjerski odgoj u predškolskim ustanovama (Hoblaj), za vjeronauk u osnovnoj školi (Baričević), za vjeronauk u srednjoj školi (Paloš), za osobe s teškoćama u razvoju (prof. Zvonka Matoić), za župnu katehezu (M. Štepinac), za redovitu i trajnu formaciju (M. Šimunović), za promicanje izdavanja teološko-katehetske literature i pomagala (A. Pavlović). Glavna osoba za pregovore s Ministarstvom prosvjete i športa trebali bi biti ravnatelj NKU-a kao i viši savjetnici, svatko za svoje područje. Svaki biskupijski katehetski ured trebao bi imati svoje savjetnike-nadzornike vjeroučiteljskog rada u školi.

Mr. Marko Jerković, tajnik VK HBK, podnio je na jesenskom zasjedanju HBK u Dubrovniku 14. listopada 1997. izvještaj o pristiglim mišljenjima biskupa o *Planu i programu nastave katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi*, te o drugim katehetskim pitanjima. Biskupi su odobrili *Plan i program* koji je izradila ekipa "Symbolon" uz stavovite primjedbe koje treba uzeti u obzir prije konačnog objavljivanja. S tim je mons. Srakić upoznao dr. Josipa Baričevića 28. listopada 1997.

GODINA 1998.

U Zagrebu je od 7. do 9. siječnja 1998. održana 25. katehetska zimska škola na temu: "Vjeroučitelj na pragu trećega tisućljeća".

Budući da 20. siječnja 1998. istječu trogodišnji mandati viših savjetnika NKU-a, predloženo je da Stalno vijeće HBK izda nove mandate.

U dvorani pri župi sv. Petra u Zagrebu viši savjetnici NKU-a i predsjednik i tajnik NKU-a imali su 27. siječnja 1998. radni sastanak o aktualnim katehetskim pitanjima. Dogovoren je zajednički stav za razgovor s Ministarstvom prosvjete i športa koji se uskoro trebao održati i koji obuhvaća sljedeća pitanja: tezarij i procedura stručnih ispita za vjeroučitelje; nadzorna služba za vjeronauk u školi; vjeroučitelji mentori; tjedna satnica vjeronauka u osnovnoj i srednjim školama. Potom je definiran *Katehetski kolokvij o aktualnom stanju školskog vjeronauka i župne kateheze u Crkvi u Hrvata*. Razradu programa preuzeo je M. Šimunović, viši savjetnik za redovitu i trajnu katehetsku formaciju. Podneseni su izvještaji o doradi novog plana i programa za vjeronauk u osnovnoj školi i diskutirano je o planu i programu župne kateheze.

U prosincu 1997. i siječnju 1998. zajedno sa Stjepanom Liceom mons. dr. Marin Srakić, dr. Zvonimir Kurečić i mr. Marko Jerković doradivali su nacrt *Ugovora o programima i načinu nastave katoličkog vjeronauka u javnim školama i vjerskog odgoja u javnim predškolskim ustanovama* (zadnja verzija), koji je predan biskupima (Stalnom vijeću).

Četvrta redovna sjednica VK HBK održana je 4. veljače 1998. u Zagrebu i na njoj se obrađivalo pitanje kateheze i sakramenta potvrde. Vijećnici su izrekli svoje mišljenje o katehezi i sakramentu potvrde na temelju kojega je mons. Srakić napravio izvještaj i podnio ga gg. biskupima na proljetnom zasjedanju HBK u Lovranu od 12. do 14. ožujka 1998.

20. veljače 1998. održana je sjednica predstavnika VK HBK i NKU-a (Srakić, Kurečić, Jerković, Baričević, Paloš) i predstavnika Ministarstva prosvjete i športa (Ljilja Vokić, Božica Šimleša, Stjepan Lice, Janeš) te je formirana Komisija za izradu *Pravilnika o polaganju stručnog ispita vjeroučitelja* (Božica Šimleša, Janeš, Kurečić, Paloš, Baričević), koja se već jednom sastala i napravila nacrt.

Na sjednici predstavnika VK HBK i NKU-a raspravljalo se i o pripremi *Katehetskog kolokvija*. Program su načinili M.

Šimunović i A. Hobljaj. Očekuje se da ovaj kolokvij, osim analize sedmogodišnjeg iskustva vjeronauka u školi i župne kateheze, ukaže na neke pomake u evangelizacijsko-katehetskom zadatku naše Crkve. Razgovaralo se i o drugim pitanjima školskog vjeronauka.

ZAKLJUČAK

1. Potrebno je imenovati novog ravnatelja NKU-a i izvršiti efikasniju organizaciju NKU-a.

2. Dr. Josip Baričević bi trebao požuriti s doradom prihvaćenog plana i programa osnovnoškolskog vjeronauka, a NKU treba raspisati natječaj za izradu vjeronaučnih udžbenika na temelju prihvaćenog plana i programa.

3. Nužno je razraditi komplementarni program župne kateheze za osnovnu i sred-

nju školu. Nije do kraja razrađen plan i program župne kateheze, a i još uvijek nedostaje župnih kateheta.

4. Valja razmotriti pastoral mladih (prijedlog) u sklopu VK i NKU.

5. Uopće nemamo plana i programa župne kateheze za mlade i čini se da se poslije rata župno okupljanje mladih nije obnovilo u mnogim župama iz najrazličitih razloga.

6. S jedne strane, izgleda da su se svi pastoralni djelatnici Crkve posvetili školskom vjeronauku i zanemarili ostala pastoralna područja, osobito župnu katehezu, dok se s druge strane vidi da mnogi pastoralni djelatnici bježe iz škole. Pogotovo je premalo stručnjaka koji bi se trebali posvetiti religiozno-pedagoškim i katehetskim područjima (posebno redovnika i redovnica koji su specijalizirali katehetske discipline).